

Commissiedebat Verduurzaming Industrie – 7 april 2022

Op 7 april staat het Commissiedebat Verduurzaming Industrie gepland. De NVDE geeft u graag aandachtspunten en suggesties mee voor het debat. Nederland kan op korte termijn veel minder aardgas verbruiken door een combinatie van snelle energiebesparing in de industrie en versnelde duurzame opwek. De NVDE pleitte al eerder voor een [Samenwerkingsprogramma Snelle Energiebesparing](#) en publiceerde een [notitie met opties voor minder fossiele energie en minder energieafhankelijkheid](#) waarmee Nederland binnen een jaar bijna vijf miljard kuub aardgas kan besparen.

Energiebesparingsplicht in de Wet Milieubeheer als ankerpunt

De NVDE staat achter uitbreiding van de Energiebesparingsplicht naar ETS- en vergunningplichtige bedrijven. Met deze uitbreiding kan meer emissiereductie bereikt worden dan in de bestaande regelgeving. Met de huidige hoge energieprijzen komen bovendien meer maatregelen binnen het bereik van de 5 jaar terugverdientijd. Grote kansen liggen bijvoorbeeld bij het isoleren van buisleidingen en bij elektromotoraandrijvingen. De volgende acties zijn nodig om de Energiebesparingsplicht effectief te maken:

- *De Energiebesparingsplicht werkt met vastgezette energieprijzen. Dit geeft duidelijkheid en houvast aan zowel het bedrijf als aan handhaving. De vastgezette energieprijzen lopen echter achter de huidige werkelijkheid aan, dit geeft onnodig lange terugverdientijden. **Vaste energieprijzen die de werkelijke prijzen beter volgen zijn nodig.** Zoals een systematiek waarin de vaste energieprijzen vaker worden herijkt en vastgezet, bijvoorbeeld per kwartaal. De investeringsbesluiten bij bedrijven dienen deze vaste energieprijzen te volgen.*
- *Reeds in de bestaande reikwijdte van de wet, maar zeker ook met de uitbreiding naar grotere bedrijven, is het **noodzakelijk dat de handhaving op de Energiebesparingsplicht op orde is.** Zowel de kwaliteit (grote verschillen in inhoudelijke kennis) als kwantiteit (frequentie en verplichte karakter) behoeven verbetering.*
- *De hoge prijsvolatiliteit geeft een investeringsrisico, zeker als de investering verplicht genomen moet worden in een periode van hoge energieprijzen. Het is immers onduidelijk of en wanneer de energieprijs weer gaat dalen. **Een verlaagd risico bij bedrijven, als de energieprijzen na een hoge periode dalen naar een lagere energieprijs, is daarom nodig.** De overheid kan dit risico afdekken door via een vangnetregeling compensatie te bieden wanneer prijzen (sterk) dalen.*
- *Het is nodig dat bedrijven minder interpretatieruimte hebben in de vaste rekenregels om de terugverdientijd van 5 jaar te berekenen. Dit geeft minder de mogelijkheid om te rekenen zoals het beste uitkomt. **Duidelijkere rekenregels en minder keuzevrijheid bevorderen eerlijke concurrentie.***

Vaart maken met elektrificatie en groene waterstof, waaronder H2 op zee

Industriële elektrificatie is een efficiënte en doeltreffende manier van CO₂-reductie in de industrie. Zeker in de (relatief) lage temperatuurbehoefte willen veel bedrijven in de industrie hier op inzetten. Recent is de [motie Boucke c.s.](#) aangenomen die de regering verzoekt in de SDE++ de toegankelijkheid en dekking van elektrificatie op basis van duurzame elektriciteit te verbeteren. Het is goed dat per dit jaar nieuwe categorieën worden geopend met een fysieke directe lijn van duurzame opwek naar de gebruiker (zoals een elektrolyzer). Deze gaan nu uit van een directe lijn naar een windpark op land; ook op zee worden inmiddels concepten ontwikkeld voor directe waterstofproductie uit offshore wind. Daarnaast is het belangrijk dat ook de mogelijkheid van een 'virtuele directe lijn' wordt geopend, waarbij de elektriciteit tussen duurzame opwek en gebruiker via het net wordt getransporteerd en de koppeling met aanvullende afspraken wordt verzekerd. Het nieuwe Europese [Milieusteunkader](#) (CEEAG) en de binnenkort te publiceren gedelegeerde handeling van de EU over hernieuwbare waterstof maken zo'n virtuele koppeling mogelijk. De bijbehorende voorwaarden maken dat robuust wordt aangetoond dat gebruik wordt gemaakt van duurzame elektriciteit waarmee dan ook daadwerkelijke emissiereductie is geborgd. Daarom stelt de NVDE voor:

- ***Maak snel meer werk van industriële elektrificatie.*** Leg een 2030-beleidsdoel vast voor elektrificatie van de industrie en ontwikkel voor de openstelling van de SDE++ in 2023 **nieuwe categorieën** voor e-boilers en elektrolyzers met een 'virtuele directe lijn' tussen elektrificerder en hernieuwbare opwek, die een PPA hebben afgesloten met één of meer installaties voor de productie van hernieuwbare elektriciteit die voldoet aan de eisen uit de Richtlijn Hernieuwbare Energie.
- ***Vertaal het 2030-beleidsdoel naar jaarlijkse (sub)doelen inclusief concrete plannen van grote bedrijven en installaties zodat er een zo concreet mogelijke routekaart ontstaat.*** Monitor dat deze planning gelijk op gaat met de ontwikkeling van duurzaam aanbod, zodat bijsturen mogelijk is. Namelijk: bij stimulering van hernieuwbaar die hand in hand loopt met stimulering van elektrificatie (elektrolyzers, e-boilers, warmtepompen) en rekening houdt met de overige vraaggroei (datacenters, gebouwde omgeving, mobiliteit), zijn de (maatschappelijke) kosten zo laag mogelijk.
- ***Met name industriecluster 6 heeft behoefte en noodzaak aan elektrificatie¹.*** In verband met de verspreide ligging zijn niet alle technieken op enige termijn mogelijk in cluster 6, en ook netcongestie is in meerdere gebieden al een actueel probleem. Cluster 6 heeft aanvullende aandacht nodig om stagnatie van verduurzaming te voorkomen.
- ***De NVDE is een voorstander van de ambitie om 50% van de industriële inzet van waterstof te 'vergroenen'.*** Die ambitie is haalbaar mits onder andere sterker wordt ingezet op:

¹ Het 3^e grootste industriële 'cluster', met bedrijven verspreid over heel Nederland, buiten de 5 andere industrieclusters.

- *een samenhangende aanpak om verduurzaming van de industrie, opschaling van hernieuwbaar aanbod en energie-infrastructuur goed met elkaar te matchen, zorg dat deze ontwikkelingen gelijk opgaan;*
- *snelle invoering van een subsidie voor opschaling van de groene waterstofproductie, waarbij uiterlijk in de zomer van 2022 een besluit wenselijk is. Hierbij dient gesproken te worden over GW-schaal, niet over MW-schaal;*
- *de mogelijkheid voor elektrolyzers om o.b.v. een virtuele koppeling voor meer draaiuren subsidie te krijgen dan het geval is in de SDE++;*
- *snel duidelijkheid over het precieze doel en de implementatiewijze. Het helpt voor investeringsbeslissingen om een concreet, absoluut minimumdoel voor groene-waterstofproductie in Nederland (in PJ) te hebben.*
- **Tref voorbereidingen voor *opschaling van waterstofproductie op zee en de benodigde waterstof-infra. Laat opschaling van waterstofproductie op zee de groene waterstofproductie uit hernieuwbaar op land niet in de weg staan, maar additioneel op elkaar ontwikkelen. Dit bevordert innovatie, marktwerking, en een snelle groei van groene waterstof.***

SDE++ als werkpaard van verduurzaming

Om vaart te maken is een mix van stimuleren, beprijsen en verplichten noodzakelijk. Door de geopolitieke situatie wordt het gebruik van aardgas inmiddels een stuk hoger beprijsd. Daarnaast is stimuleringsbeleid in de vorm van SDE++ voorlopig onmisbaar, ook al hoeven bij de huidige prijzen nauwelijks subsidies daadwerkelijk te worden uitgekeerd. Dit instrument kan op enkele punten verbeterd worden:

- **Zet in de SDE++ geen onnodige rem op technieken zoals wind op land, zon op land en biomassa, die hernieuwbare energie produceren én CO₂ reduceren.**
- **Met de 13 miljard euro budget in de SDE++ regeling komen voor 2022 meer mogelijkheden voor duurzame warmte en duurzaam gas, ook in de industrie. Dit is een belangrijke stap om deze opties een serieuze kans te geven. Zorg dat in de systematiek met hekjes en domeinen vanaf 2023 **structureel voldoende budget** wordt ingezet in de domeinen hoge-temperatuur warmte, lage-temperatuur warmte en duurzame gassen en **verhoog voor deze domeinen de maximum subsidie-intensiteit**. Voor deze opties is een inhaalslag nodig om de bijbehorende doelen in het Klimaatakkoord te halen, en met name de opties die flexibel leveren zijn nog relatief duur.**

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) maakt zich sterk voor een energievoorziening die volledig is gebaseerd op hernieuwbare energie door het bundelen van krachten uit de gehele sector. De activiteiten bij meer dan 6000 aangesloten bedrijven vertegenwoordigen nu al een omzet van ruim €41 miljard en meer dan 250.000 werknemers.